Kas kallil ja odaval teleril on tänapäeval veel üldse mingit vahet?

4 aastat tagasi - 20.07.2022 Autor: AM

Uut telerit otsides võib valik silme eest kirjuks võtta ning õige otsuse tegemise muudab veelgi raskemaks, et pealtnäha kahe sama suure 4K-teleri hind võib erineda ligi 500-1000 euro ulatuses. Kui justkui sama saab ka odavamalt, siis miks peaks keegi üldse kallima mudeli kasuks otsustama ning mida odavamat seadet valides tegelikult kaotada on?

Elisa tootejuht Anti Liivat märkis, et tänaseks on telerite keskmine hind tõepoolest meeletult kukkunud, seda peamiselt 4K massidesse jõudmise tõttu – ligi kõik möödunud aastal Eestis müüdud telerid olid 4K-resolutsiooniga – mis tähendab, et üliselge pildiga suure mudeli leiab endale hõlpsalt ka hinnatundlikum tarbija. “Telerite puhul on kehtimas mõneti sama põhimõte nagu autodega: nii Volkswagen kui ka Rolls-Royce viivad sind punktist A punkti B, aga kasutusmugavus ja pakutavad lisavõimalused erinevad meeletult,” selgitas ta.

Selleks, et uut seadet võimalikult kaalutletult valida, soovitab Liivat pöörata tähelepanu viiele suuremale hinnast tulenevale erinevusele ning mõelda, millised neist on sinu jaoks kriitilise tähtsusega ja millistest oleksid nõus loobuma.

Ekraanitehnoloogiad

Liivati sõnul on kõige suurem ja kõige olulisem erinevus soodsamate ja kallimate telerite vahel nende poolt kasutatavas ekraanitehnoloogias, mis omakorda määrab selle, kui kvaliteetset vaatamiskogemust suudab seade pakkuda. Sisuliselt kasutavad täna turul olevad telerid pildi näitamiseks kahte peamist tehnoloogiat, LED-LCD ja OLED, millest esimest leiab pigem taskukohasemate mudelite puhul ja teist kallimate seadmete puhul.

OLED-ekraaniga teleril valgustatakse igat pikslit eraldi, mis tähendab, et neil puudub eraldiseisev taustvalgus. LCD-telerites valgustatakse aga kõiki piksleid LED LCD taustvalgusega, mis tähendab, et kontrasti ja värvide üle on märksa vähem kontrolli, kuigi üldine heledus võib osadel juhtudel isegi OLED-teleritega võrreldes parem olla.

“Mõlemal lähenemisel on oma eelised ja oma puudujäägid, kuid üldjoontes on OLED pildikvaliteedi osas kuningas. Seda nii mustade toonide kuvamise osas, kuna igat pikslit saab eraldiseisvalt välja lülitada, kui ka kontrastsuhte puhul,” selgitas Liivat. “Enamasti soovivadki entusiastid just seetõttu OLED-ekraane, et nende värviesitlusele on raske vastast leida.”

Siiski on mitmed keskklassi LED-LCD telerid teinud viimastel aastatel märgatava arenguhüppe, pakkudes näiteks funktsioone nagu kohalik tumendamine ehk Local Area Dimming, mille abil saab LED-taustvalgust tsoonide kaupa vähendada, pakkudes sedasi paremat vaatamiskogemust ja tõetruumat värviesitlust.

“Kuigi ka soodsama otsa tehnoloogia on pidevalt arenemas, siis vähemalt hetkel on OLEDide eest küsitav kõrgem hind üsnagi õigustatud, kuna sellele on üsnagi keeruline konkurenti leida,” lausus tootejuht. “See muidugi ei tähenda, et LED-LCD ekraanidel midagi viga oleks. Need täidavad ideaalselt keskmise kasutaja esitatud nõudmiseid, kuid on samas grammike allpool sellest, mida nõuaks inimene, kes soovib parimat.”

HDRi standardid

Pea kõik kallimad ja ka mitmed keskklassi telerid loetlevad tehnilistest andmetes üles HDRi ehk high-dynamic range funktsionaalsuse, mis laiendab oluliselt kontrasti ja värvide ulatust. Kuigi pealtnäha on tegemist lihtsa punktiga – seda kas pakutakse või ei pakuta – siis tegelikult on erinevad lähenemised HDRile lõpptulemuse vaates võtmetähtsusega.

“Lihtsalt funktsioonina ära nimetamine ei tähenda mitte midagi muud kui seda, et teler suudab kuvada HDR-sisu. See, kui hästi ta sellega hakkama saab ja kui lummav on lõpptulemus, sõltub juba konkreetse teleri võimekusest, kasutatavatest tehnoloogiatest ja arendustöö käigus tehtud investeeringutest,” ütles Liivat.

Kui soodsamad telerid kasutavad tihtipeale populaarseimat HDR 10 standardit, siis kallimatelt mudelitelt võib oodata juba näiteks Dolby Visioni või isegi mitme erineva HDR-standardi toetamist. Erinevalt HDR 10-st edastab Dolby Vision telerile andmeid iga stseeni ja kaadri kohta eraldi, võimaldades sedasi kuvada sisu täpselt sellise heleduse ja kontrastiga, nagu seda igas stseenis vaja on.

“Vahe tulebki erinevus välja sellest, kas teler kasutab kogu filmi vältel sama heledust nii sinise taeva kui ka pimeda ruumiga stseenides või kohandab neid vastavalt talle edastatud lähteandmetele,” selgitas Liivat. “Kallima otsa mudelilt

võib tavaliselt eeldada, et taustal tehakse hea pildikvaliteedi tagamiseks tööd märksa rohkem.”

Kellad ja viled ajavad hinda üles

Nii nagu kõige muu puhul, tuleb ka uut telerit ostes Liivati sõnul luksuse ning eriilmeliste kellade ja vilede eest lisaks maksta.

“Möödas on ajad, kui tootjad said rohkem raha küsida pelgalt seetõttu, et teler on nutikas. Praktiliselt kõik täna müügil olevad telerid on targad ja ühendatud, mis tähendab, et neil on olemas võrguühendus ning nende abil pääseb hõlpsalt ligi erinevatele voogedastusplatvormidele, ilma et selleks oleks vaja ühtegi lisavidinat,” rääkis ta. “Küll on aga on tootjad leidnud laia hulga muid lisavõimalusi, mis parima võimaliku seadme otsijatel silma särama panevad.”

Ta tõi näiteks, et mitmed kõrgema hinnaga telerid pakuvad rohkem ühendusvõimalusi, näiteks rohkem HDMI- või USB-pesasid; seinale kuvatavat valgusvihku, mis peaks pimedas teleri vaatamise mõnusamaks muutma; metallist või paremast plastikust valmistatud pulti, mis tundub käes mõnusam; või tarkvaralisi lahendusi, mis annavad midagi kasutusmugavuses juurde.

“Suuresti võib öelda, et kõik, mis ei ole pildi kuvamiseks hädavajalik, on luksustoode ja kergitab sellest tulenevalt ka seadme hinda. Mida kallim teler on, seda rohkem on sel tavaliselt trikke, mida ta teha oskab. Aja jooksul muutub nende pakkumine odavamaks ja neid võib hakata kohtama ka soodsamatest seadmetes, kuid selleks ajaks on välja mõeldud juba midagi järgmist,” lausus Liivat.

Disain, materjalid ja heli

Lisaks puhtalt tehnilistele näitajatele mõjutab teleri hinda ka esteetiline pool. Liivati sõnul on kallima otsa seadmed harilikult ka keskmise inimese hinnangul ilusamad, seda just seetõttu, et tootjatel on oma eelarves olnud rohkem ruumi ka disainile keskendumiseks. Niisamuti tagab suurem eelarve selle, et kasutada saab kenamaid ja tihti vastupidavamaid materjale.

“Kuigi teler tundub pealtnäha lihtne asi – must ekraan, must plastikust korpus ja mingisugune jalg – siis tegelikult on ka plastikul ja plastikul vahe. Sinna juurde saab lisada veel näiteks metallist jala, mis pakub võimalusi teleri vaatenurga muutmiseks ning tulemuseks ongi juba märksa kallim toode, mille loomiseks ja tootmiseks on kulutatud oluliselt rohkem ressursse,” sõnas ta.

Lisaks materjalidele ja üldisele disainile on soodsamate mudelite puhul tihtipeale üheks kokkuhoiukohaks heli. Liivat märkis, et kuigi ka kõige paremad ja kallimad sisseehitatud kõlarid jäävad ka kõige odavamale *soundbar*ile alla, siis on soodsa ja kalli teleri helisüsteemi erinevus selgelt tunnetatav.

“Seega ongi vaja telerit soetades teha valik ja mõista, mis on sinu jaoks oluline. Õnneks ei ole telerid vaid kahes hinnaklassis ehk väga kallid või väga odavad, vaid pakkumine on niivõrd lai, et suure tõenäosusega suudad leida mudeli, mis pakub just täpselt neid parameetreid, mida oled otsimas,” lisas Liivat.

- Lahendused
- Kuvarid ja telerid

Pilt